

Asia: VN/25041/2020

Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset

Luonnos hallituksen esitykseksi

Yleiset huomiot esityksen tavoitteista

Tavoitteet ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

Huomiot mahdollisuuteen saada henkilötunnus jo Suomessa oleskeluun oikeuttavaa lupaa tai rekisteröintiä koskevan hakemuksen perusteella (1. lakiehdotuksen 9 ja 22.2 §)

Tämä vähentäisi tai jopa poistaisi tarvetta luoda alue- ja järjestelmäkohtaisia tilapäisiä yksilöintitunnuksia, joita saattaa samalla henkilöllä olla useita. Lisää tiedon eheyttä kun henkilötunnus on käytettävissä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Huomiot mahdollisuudesta tallettaa ulkomaalaisen henkilön tiedot väestötietojärjestelmään ulkoisen palveluntarjoajan oleskelulupa-asiassa tekemän henkilöllisyydestä varmistumisen perusteella (1. lakiehdotuksen 22.3 §)

-

Etärekisteröintimenettelyä koskevat huomiot (1. lakiehdotuksen 9 a–9 d ja 34 a §)

Etärekisteröinti helpottaisi sote-palveluissa asiointia, sillä kun henkilöllä olisi käytettävissä yksi suomalainen henkilötunnus, tilapäisten yksilöintitunnusten käytön tarve poistuisi ja tiedot säilyisivät eheinä eivätkä mm. erityisiä eri järjestelmissä.

Sukupuolineutraalia henkilötunnusta koskevat huomiot

Muutoksen astuminen voimaan vain uusissa henkilötunnuksissa vähentää muutoksen aiheuttamia kustannuksia, niin viranomaisen kuin yksittäisen kansalaisenkin näkökulmasta.

Uutta yksilöintitunnusta koskevat huomiot

Järjestelmissä vaaditaan muutoksia, jotta hyväksyvät uudet yksilöintitunnukset vanhojen rinnalle.

Muut hallituksen esitystä ja alustavaa asetuluonnosta koskevat huomiot

Kaikissa henkilötunnuksen muutoksissa eri järjestelmissä olevan tiedon, joka perustuu sote-palveluissa aina henkilötunnukseen, eheys voi kärsiä tai tiedon yhdistämisen mahdollistamisesta syntyy muutostarpeita järjestelmiin ja kuluja muutosten toteuttamiseen. Sote-toimialalla on käytössä useita kymmeniä eri järjestelmiä niin asiakas kuin työntekijätietojenkin ylläpitämiseen.

Kysymys vain ministeriöille: Seuraako esitykseen sisältyvistä muutosehdotuksista muutostarpeita hallinnonalanne lainsäädäntöön? Jos kyllä, mihin lakeihin muutoksia on tarpeen tehdä ja onko muutokset tarpeen sisällyttää esitykseen liitelakeina?

-

Informaatio-ohjauksen suunnitelma

Ovatko toimenpidesuositukset oikean suuntaisia? Mitä pidätte erityisen hyvänä tai mitä pidätte tarpeettomana?

Toimenpidesuositukset ovat hyviä ja kannatettavia.

Millä muilla toimenpiteillä henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä sähköisessä asiointissa, käyntiasioinnissa ja puhelinasiointissa?

Nykyisin erityisesti käynti- ja puhelinasiointissa on käytössä muita varmistavia lisäkysymyksiä henkilötunnuksen lisäksi. Pohdittavaksi voisiko vahvaa sähköistä tunnistautumista hyödyntää helposti myös puhelin- ja käyntiasioinnissa.

Mitä säädösmuutostarpeita tai ohjeistuksia tunnistatte eri toimialoilla tai palveluissa, jotta henkilötunnuksen kysymistä ainoana tunnistustapana voitaisiin ehkäistä?

-

Mitä säädösmuutostarpeita tunnistatte, että tunnistustapahtuma olisi tarpeeksi luotettava palvelutapahtumaan nähden ja näettekö tarvetta velvoittaa laajemmin vahvan sähköisen tunnistamisen käyttöön (millä toimialoilla, missä palveluissa)?

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla käsitellään sensitiivistä tietoa ja asiakkaan tunnistaminen on tietosuojan kannalta olennaista. Sähköinen tunnistamisen käyttö kaikissa asiointitilanteissa, asiointikanavasta riippumatta, vähentäisi väärinkäytösten riskiä.

Henkilötunnuksen vaihtamiskynnyksen madaltamista koskeva arviomuistio

Kommentit muistioon

Haasteen henkilötunnuksen vaihtamisen määrien noustessa tulee tiedon eheydelle. Miten linkitetään jo kirjattu tieto uuteen henkilötunnukseen. Vaatii järjestelmämuutoksia ja muutosten toteutuksesta syntyy kustannuksia.

Rääpysjärvi Katja

